

แบบรายงาน

การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM)

ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

จัดทำโดย

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครนายก

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

เป้าหมายสำคัญของการจัดการความรู้ คือ เพื่อพัฒนางาน พัฒนาคน พัฒนางค์การ ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการที่วางไว้ ทุกคนสามารถเข้าถึงความรู้ มีการพัฒนาตนเองตามสายงาน และนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อทั้งตนเองและองค์กรในด้านต่างๆ เช่น การสนองตอบ (Responsiveness) การมีนวัตกรรม (Innovation) การเพิ่มขีดความสามารถ (Competency) การมีประสิทธิภาพ (Efficiency) และอื่นๆ

ในส่วนของการดำเนินการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) ของสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครนายก ได้ดำเนินการจัดการความรู้ จำนวน ๑ เรื่อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บหรือรักษาองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน โดยเก็บรวบรวมจากเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ สามารถเป็นต้นแบบในการดำเนินงานด้านการเกษตรได้ รวมทั้งเป็นประโยชน์ให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร นำความรู้ดังกล่าวไปใช้ประโยชน์และขยายผลสู่เกษตรกรในจังหวัดนครนายก ต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครนายก

สิงหาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
ส่วนที่ ๑ เป้าหมายการจัดการความรู้	๑ - ๖
ส่วนที่ ๒ ผลการจัดการความรู้	๗ - ๑๕
ส่วนที่ ๓ บทสรุปและข้อเสนอแนะ	๑๖
ภาคผนวก	๑๗ - ๔๐

ส่วนที่ ๑ เป้าหมายการจัดการความรู้

❖ ที่มาของการจัดการความรู้

กรมส่งเสริมการเกษตรได้ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานส่งเสริมการเกษตร จากบนฐานทรัพยากร (Resource based) ที่มีอยู่ ปรับเปลี่ยนมาเป็นการดำเนินงานบนฐานความรู้ (Knowledge based) โดยให้มีการดำเนินการตามกระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge Management) โดยหลักคือมีการกำหนดเป้าหมายการจัดการความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการบริหารคลังความรู้ เพื่อต้องการพัฒนาเจ้าหน้าที่ มีการพัฒนาต่อยอดความรู้ ยกระดับความรู้ นำความรู้ไปใช้ในการทำงานให้สามารถดำเนินงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลสำเร็จของงานที่เป็นรูปธรรมชัดเจน โดยใช้ระบบส่งเสริมการเกษตร เป็นกลไกขับเคลื่อนการจัดการความรู้ของจังหวัด ทั้งนี้เพื่อพัฒนาองค์กรภายในกรมส่งเสริมการเกษตร รวมถึงสำนักงานเกษตรจังหวัดทุกจังหวัด ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization : LO) ให้ได้ในที่สุด

ในส่วนของการดำเนินการจัดการความรู้ ของสำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก ได้มอบหมายให้สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครนายก ดำเนินการจัดการความรู้ เพื่อเก็บหรือรักษาองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานจากเจ้าหน้าที่ ที่จะเกษียณอายุราชการหรือเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการสร้างแรงจูงใจในการนำองค์ความรู้และประสบการณ์ที่ได้ผลไปใช้ในการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร และเชื่อมโยงเครือข่ายการจัดการความรู้ในกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะในการใช้การจัดการความรู้ในการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรใช้ประโยชน์ในการทำงาน เพื่อให้การดำเนินงานการจัดการความรู้ของสำนักงานเกษตรอำเภอและสำนักงานเกษตรจังหวัด สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเกษตร ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดการความรู้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ คณะทำงานการจัดการความรู้ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก จึงร่วมกันจัดทำแนวทางการดำเนินงานการจัดการความรู้ของสำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายกและสำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ โดยกำหนดประเด็นในการจัดทำองค์ความรู้ แต่เนื่องจากมีองค์ความรู้และผลงานเด่นของเกษตรกรต้นแบบปรากฏอยู่ในทุกอำเภอ จึงกำหนดเป้าหมายการจัดการความรู้ จำนวน ๔ เรื่อง และมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการ ดังนี้

๑. เรื่อง การพัฒนาการปลูกข้าวโดยใช้รถดำนาอัตโนมัติของ ศพก.หลัก อำเภอเมืองนครนายก มอบหมายกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิตร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครนายก ดำเนินการจัดเก็บ รวบรวม และสรุปผลการจัดการความรู้

๒. เรื่อง ความสำเร็จในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเนินใหม่ มอบหมายกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอปากพลี ดำเนินการจัดเก็บ รวบรวม และสรุปผลการจัดการความรู้

๓. เรื่อง ความสำเร็จของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.เครือข่ายบ้านทุ่งกระโปรง) มอบหมายกลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอบ้านนา ดำเนินการจัดเก็บ รวบรวม และสรุปผลการจัดการความรู้

๔. เรื่อง การเปลี่ยนถ่ายอาชีพจากชานาทั่วไปไปสู่ผู้จัดการแบบมืออาชีพ มอบหมายกลุ่มอากรักขา พืชร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอองครักษ์ ดำเนินการจัดเก็บ รวบรวม และสรุปผลการจัดการความรู้

❖ ปัญหาหรืออุปสรรคที่พบในการปฏิบัติงาน

จากมติคณะทำงานการจัดการความรู้สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก ได้มอบหมายให้ทุกกลุ่ม และสำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ ดำเนินการจัดเก็บองค์ความรู้ร่วมกัน โดยกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินงาน มอบหมายภารกิจดังกล่าวให้แต่ละทีมงานจัดเก็บองค์ความรู้ และนำเสนอองค์ความรู้ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น เว็บไซต์ หน่วยงาน กลุ่มไลน์เจ้าหน้าที่และเกษตรกร การประชุมตามระบบส่งเสริมการเกษตร DM , DW การประชุม/อบรม/สัมมนาภายใต้งานโครงการต่างๆ โดยพบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ดังนี้

๑. มีการกำหนดแผนปฏิบัติงานลงพื้นที่เพื่อจัดเก็บองค์ความรู้ในแต่ละครั้ง แต่เมื่อถึงกำหนด พบว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรบางส่วนติดภารกิจเร่งด่วน ติดการอบรมเกษตรกรภายใต้โครงการต่างๆ ส่งผลให้การจัดเก็บองค์ความรู้เป็นไปไม่ได้ไม่ครบทีม การวางตัวบุคคลในการแสดงบทบาทเป็นคุณอำนวย คุณเอื้อ คุณกิจ คุณลิขิต และอื่นๆ จึงต้องเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์

๒. เมื่อมีการจัดเก็บรวบรวมองค์ความรู้ที่ได้รับ และจัดทำสรุปผลองค์ความรู้ในงาน พบว่าเป็นภารกิจของบุคคลเพียงไม่กี่คน เนื่องจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรส่วนใหญ่ติดภารกิจ และไว้วางใจและมอบหมายให้ดำเนินการ ทั้งนี้ ก่อนจัดส่งองค์ความรู้ ได้มีการประชุมทีมงานเพื่อนำเสนอองค์ความรู้เพื่อให้ทราบทั่วกัน

๓. เมื่อองค์ความรู้ได้รับการจัดเก็บ รวบรวม และสรุปผลเรียบร้อยแล้ว ได้ดำเนินผ่านช่องทางต่างๆ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่สามารถเข้าถึงการเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานได้ เนื่องจากขาดทักษะในการใช้งาน แต่สามารถศึกษาองค์ความรู้ผ่านทางกลุ่มไลน์ หรือรับทราบองค์ความรู้ได้จากการเข้าร่วมประชุม/อบรม/สัมมนา ภายใต้ งานโครงการต่างๆ

❖ ความต้องการพัฒนางานตามภารกิจ ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ นโยบาย หรือแนวทางการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (KV)

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากร ธรรมชาติ ยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ โดยมีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
๒. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก)
๓. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
๔. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้าง การเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
๕. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนา ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ๒๕๖๗ ของกรมส่งเสริมการเกษตร ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) แผนปฏิบัติการกรมส่งเสริมการเกษตร ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) นโยบายและแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) โดยได้ถ่ายทอดเป้าหมาย และตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการของกระทรวงฯ และแผนปฏิบัติการของกรมฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง มาสู่แผนปฏิบัติการประจำปี ๒๕๖๗ ของกรมส่งเสริมการเกษตร ดังนี้

วิสัยทัศน์ เกษตรกรมีความเข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีรายได้เพิ่มขึ้น

พันธกิจ

๑. ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้
๒. ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีขีดความสามารถในการผลิตและจัดการสินค้าเกษตร โดยยึดหลักตลาดนำการผลิต
๓. ให้บริการทางการเกษตรและผลิตปัจจัยทางการเกษตรเพื่อสนับสนุนและจำหน่ายแก่เกษตรกร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๔. ศึกษา วิจัย และพัฒนางานด้านการส่งเสริมการเกษตร และบูรณาการการทำงานกับทุกภาคส่วน

กลยุทธ์

๑. การสร้างความมั่นคงในอาชีพแก่เกษตรกร
๒. การส่งเสริมการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต
๓. การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และชุมชนเกษตร
๔. การส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๕. การพัฒนาศักยภาพองค์กรและการบริหารจัดการ

ดังนั้น เพื่อให้การจัดการความรู้ของสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครนายก สามารถพัฒนางานตามภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร และสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ นโยบาย หรือแนวทางการดำเนินงานต่างๆ จึงได้ดำเนินการจัดการความรู้ จำนวน ๑ เรื่อง ได้แก่ เรื่อง การพัฒนาการปลูกข้าวโดยใช้รถดำนาอัตโนมัติของ ศพก.หลัก อำเภอเมืองนครนายก

♣ แผนการจัดการความรู้ (KM action plan)

คณะกรรมการจัดการความรู้สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก ได้ดำเนินการจัดทำแผนการจัดการความรู้ไว้ ดังนี้

แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan)					
ชื่อหน่วยงาน สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครนายก					
ประเด็นสนับสนุนยุทธศาสตร์หรือแนวทางดำเนินงานของกรมหรือภารกิจหน่วยงานในเรื่อง ... ๑. พัฒนาเข้าสู่การเกษตรสมัยใหม่และเกษตรมูลค่าสูงด้วย BCG Model ๒. สร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายการทำงานในพื้นที่					
องค์ความรู้เรื่อง ... การพัฒนาการปลูกข้าวโดยใช้รถดำนาอัตโนมัติของ ศพก.หลัก อำเภอเมืองนครนายก					
ลำดับที่	กิจกรรมจัดการความรู้	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด (ระบุค่าเป้าหมาย)	กลุ่มเป้าหมาย	วิธีการและเครื่องมือที่ใช้
กำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนรู้ Knowledge Vision (KV)					
๑.	การบ่งชี้ความรู้	ก.พ. ๖๗	บุคลากรมีส่วนร่วมค้นหาองค์ความรู้ร้อยละ ๘๐	คณะทำงาน	-ประชุมคณะทำงาน -แบบฟอร์มแผนจัดการความรู้
๒.	การสร้างและแสวงหาความรู้	มี.ค.-เม.ย. ๖๗	องค์ความรู้จำนวน ๑ เรื่อง	บุคลากรของหน่วยงาน	-การระดมความคิดเห็น

ลำดับที่	กิจกรรมจัดการความรู้	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด (ระบุค่าเป้าหมาย)	กลุ่มเป้าหมาย	วิธีการและเครื่องมือที่ใช้
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ Knowledge Sharing (KS)					
๓.	กิจกรรมการจัดการความรู้	พ.ค.-มิ.ย. ๖๗	บุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมร้อยละ ๖๐	บุคลากรของหน่วยงาน	-เวทีประชุม/สัมมนาตามระบบส่งเสริมการเกษตร
๔.	การประมวลและกลั่นกรององค์ความรู้	ก.ค.-ส.ค. ๖๗	องค์ความรู้ปรับปรุงจำนวน ๑ เรื่อง	คณะทำงาน	-การระดมความคิดเห็น -จัดทำสื่อเผยแพร่
จัดเก็บรักษาองค์ความรู้ Knowledge Access (KA)					
๕.	การเข้าถึงองค์ความรู้	ก.ค.-ส.ค. ๖๗	บุคลากรได้รับองค์ความรู้ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น เอกสาร website LINE Facebook ร้อยละ ๘๐	บุคลากรของหน่วยงาน	-เอกสาร/คู่มือปฏิบัติ - پایประชาสัมพันธ์ -สื่อออนไลน์ -เผยแพร่ทางช่องทางต่างๆ
๖.	การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้	มิ.ย.-ส.ค. ๖๗	องค์ความรู้นำลงในระบบฐานข้อมูลจำนวน ๑ เรื่อง	บุคลากรของหน่วยงาน	-Facebook ของหน่วยงาน
จัดเก็บรักษาองค์ความรู้ Knowledge Access (KA)					
๗.	การเรียนรู้	ก.ค.-ส.ค. ๖๗	บุคลากรนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ร้อยละ ๘๐	บุคลากรของหน่วยงาน	-การประเมินผล

ส่วนที่ ๒ ผลการจัดการความรู้

❖ วิธีการจัดการความรู้ (KS)

คณะกรรมการจัดการความรู้ของสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครนายก ได้ร่วมกันพิจารณา กำหนดแนวทางการดำเนินงานและวิธีการจัดการความรู้ โดยสอดคล้องกับแนวทางการจัดการความรู้ของสำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก กรมส่งเสริมการเกษตร และภารกิจที่จังหวัดฯ มอบหมาย ดังนี้

๑. หลักการสำคัญ

๑.๑ การจัดการความรู้เป็นส่วนหนึ่งของการรับรองปฏิบัติราชการของกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งสำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายกต้องดำเนินการตามการรับรองปฏิบัติราชการ และได้มอบหมายให้ทุกกลุ่มและสำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอดำเนินการจัดการความรู้ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดในส่วนของการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ของจังหวัดด้วย

๑.๒ คณะกรรมการจัดการความรู้สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก จะประกอบด้วยหัวหน้ากลุ่ม/ฝ่าย เกษตรอำเภอทุกอำเภอ ผู้แทนจากกลุ่มฝ่าย และผู้แทนจากทุกอำเภอ ซึ่งจะผู้ขับเคลื่อนงานการจัดการความรู้ในพื้นที่ด้วย

๑.๓ การดำเนินงานตามกระบวนการจัดการความรู้

(๑) การจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ KS ระดับเจ้าหน้าที่ ใช้เวทีตามระบบส่งเสริมการเกษตร DM, และ DW ส่วนระดับเกษตรกร ใช้เวทีการเรียนรู้ในกิจกรรมโครงการที่สำคัญ เช่น โครงการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP) โครงการพัฒนาอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน โครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร และโครงการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงงานวิจัยในงานประจำ (R๒R)

(๒) การบริหารคลังความรู้พัฒนาคณะทำงานให้มีความสามารถในการบันทึก การถอดองค์ความรู้ การเขียน การผลิตสื่อและการเผยแพร่ความรู้ไปสู่ผู้สนใจทั่วไปโดยผ่านสื่อต่างๆ

(๓) สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ของคนในองค์กรให้เกิดการเรียนรู้และเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ โดยการจัดทำคลังความรู้ในองค์กร พร้อมทั้งพัฒนาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization)

๒. กระบวนการจัดการความรู้

กระบวนการจัดการความรู้ ใช้ Model ปลาหู คือการกำหนดเป้าหมาย (KV: Knowledge vision) การจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KS : Knowledge Sharing) และ การจัดทำคลังความรู้ (KA: Knowledge Asset) โดยยึด ๗ ขั้นตอน ดังนี้

๒.๑ การกำหนดเป้าหมาย (KV: Knowledge vision)

บ่งชี้ความรู้ สร้างและแสวงหาความรู้ทั้งที่เป็น EK และ TK - การถอดบทเรียนจากเรื่องเล่า (Story Telling) - การถอดบทเรียนจากผู้ประสบผลสำเร็จ หรือที่เรียกว่า (Best Practices) - ถอดบทเรียนจากชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practice :CoP) - ถอดบทเรียนจากเอกสารวิชาการต่างๆที่ได้เรียนรู้และประสบการณ์ - สืบค้นความรู้จากแหล่งวิชาการรวมถึงใน Internet

๒.๒ การจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KS : Knowledge Sharing)

การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีรูปแบบการเรียนรู้ เจ้าหน้าที่ใช้เวทีตามระบบส่งเสริมการเกษตร ส่วนเกษตรกรใช้เวทีเรียนรู้ตามกิจกรรมของโครงการประจำปี โดยนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติงาน ในพื้นที่ด้วยการปฏิบัติจริง

๒.๓ การบริหารคลังความรู้ (KA: Knowledge Asset)

การประมวลถักกรองความรู้ผลิตสื่อเผยแพร่ เพื่อการเรียนรู้ การจัดทำหมวดหมู่ความรู้ให้เป็นระบบ การเข้าถึงความรู้มีการจัดการเผยแพร่ความรู้ในช่องทางต่างๆ ให้ผู้สนใจได้เรียนรู้

ทั้งนี้ ดำเนินการจัดเก็บ รวบรวม และสรุปผลองค์ความรู้ในงาน จำนวน ๔ เรื่อง และจัดพิมพ์รวมทั้งนำขึ้นเว็บไซต์ของหน่วยงาน และจัดทำทะเบียนองค์ความรู้ โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือน สิงหาคม ๒๕๖๖

♣ รายละเอียดองค์ความรู้ ตามแบบฟอร์มจัดเก็บองค์ความรู้

องค์ความรู้ จำนวน ๑ เรื่อง ได้แก่ เรื่อง การพัฒนาการปลูกข้าวโดยใช้รถดำนาอัตโนมัติของ ศพก.หลักอำเภอเมืองนครนายก

แบบจัดเก็บองค์ความรู้ (KM)

เรื่อง ...การพัฒนาการปลูกข้าวโดยใช้รถดำนาอัตโนมัติของ ศพก.หลัก อำเภอเมืองนครนายก...

องค์ความรู้ เรื่อง การพัฒนาการปลูกข้าวโดยใช้รถดำนาอัตโนมัติของ ศพก.หลัก อำเภอเมืองนครนายก

เจ้าของความรู้ชื่อ นายสุรพงษ์ บุญเคลิ้ม

ตำแหน่ง เกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

(ศพก.หลัก) ตำบลเขาพระ อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก

วันที่บันทึกความรู้ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗

กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ (ขององค์ความรู้)	ข้อแนะนำ/เอกสารอ้างอิง/คู่มือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้
ขั้นตอนการเตรียมเมล็ดพันธุ์ ๑. การเตรียมกล้า - นำเมล็ดพันธุ์ข้าวไปเพาะกล้าก่อน (คัดเลือกเมล็ดพันธุ์คุณภาพ) เป็นระยะเวลา ๑๕ วัน จากนั้นนำไปม้วนและเตรียมใส่รถดำนา ต่อไป	เกษตรครบวงจร. (๒๕๖๕). วิธีการเพาะกล้าข้าวสำหรับนักดำนามืออาชีพ สืบค้นจาก https://kas.siamkubota.co.th/knowledge/ประเภทพืช/ข้าว-ประเภทพืช/วิธีการเพาะกล้าข้าวสำหรับ/ คณิศศักดิ์ เจียรนัยกุล. (๒๕๖๑). เทคโนโลยีการใช้เครื่องดำนา

- ก่อนการปลูกใช้ระยะเวลาในการปรับหน้าดินให้เหมาะสมเป็นระยะเวลา ๒ วัน
- นำกล้าที่จัดเตรียมไว้จัดเรียงใส่รถดำนานา และดำนานาให้เป็นแถวจนครบและเก็บหัวงานที่เหลือให้เรียบร้อย

****สิ่งสำคัญ****

คือ คนขับรถและคนใส่กล้าต้องมีประสบการณ์และความชำนาญในการใช้รถดำนานาและการประสานงานให้เข้าใจข้าวที่ปลูกจึงจะมีคุณภาพ (กล้าจะตรง รถจับกล้าไม่หลุดปลูกเป็นแถวเป็นแนวตามระยะห่าง)

วิธีการใช้เครื่องดำนานา

๑. ไถ - คราด ดินในแปลงตามปกติเหมือนกับแปลงนาที่เตรียมไว้ใช้คนปักดำ

๒. หลังจากไถ - คราด เสร็จแล้ว ต้องพักแปลงไว้ก่อน โดยขังน้ำทิ้งไว้ในแปลงนา ๓ - ๕ วัน(ขึ้นอยู่กับลักษณะของดิน) เพื่อให้ดินเลนในแปลงนาคกตะกอนก่อน แล้วจึงจะใช้เครื่องดำนานาได้ เพราะถ้าดิน

เลนในแปลงนาที่ยังเหลว จะไม่มีแรงยึดต้นกล้า ต้นกล้าที่เครื่องปักดำลงไปแล้วจึงล้มได้ง่าย และดินเลนยังจะถูกสกีเปิดไหลไปทับต้นกล้าในขณะที่เครื่องดำเนินงานในแปลงด้วย

๓. แปลงที่เป็นดินเหนียวจะต้องพักแปลงไว้เป็นระยะเวลาานานกว่าแปลงที่เป็นดินทราย

๔. ขณะที่ใช้เครื่องดำนาระดับน้ำในแปลงนาต้องสูงประมาณ ๕ เซนติเมตร หรือต้องมีระดับต่ำกว่ายอดของต้นกล้าที่ปักดำลงดินแล้วประมาณครึ่งหนึ่งของความสูงของต้นกล้า

ข้อดีของการใช้รถดำนาอัตโนมัติ

- ประหยัดการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว
- สามารถควบคุมและจัดการศัตรูพืชต่างๆได้ง่ายขึ้น
- ช่วยเพิ่มปริมาณผลผลิตข้าว
- ลดต้นทุนการใช้ปุ๋ย สารเคมีทางการเกษตร และค่าแรงงานคน
- มีระยะแถวห่าง จึงมีช่องระบายอากาศและช่องแสงส่องถึง ป้องกันโรคและแมลงฯ
- การดูแลเอาใจใส่ง่ายกว่าการหว่านตาม
- ได้ผลผลิตมากกว่าวิธีหว่านแบบอื่น ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ กิโลกรัม
- ใช้น้ำอย่างประหยัดและคุ้มค่ากว่าหว่านตาม เพราะ..หว่านตามมีการเปิดน้ำทิ้งหลังเตรียมแปลงและเอาน้ำเข้าหลังการพ่นยาจึงใช้น้ำ ๒ เท่าของการปักดำ ทั้งแรงคนและแรงรถ

ผู้บันทึกความรู้ คณะเจ้าหน้าที่ กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต และสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครนายก
สังกัด สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก กรมส่งเสริมการเกษตร

โทร ๐๓๗-๓๑๑๒๘๘ , ๐๓๔-๓๑๒๑๓๙

ประเด็นการพัฒนาการปลูกข้าวโดยใช้รถดำนาอัตโนมัติของ ศพท.หลัก อำเภอเมืองนครนายก
ข้อมูลต้นทุนการปลูกข้าวในรูปแบบต่างๆ

	ค่าใช้จ่าย		รูปแบบ		
			หว่านแห้ง(บาท/ไร่)	หว่านน้ำตม	รถดำนาอัตโนมัติ
ต้นทุนการผลิต	ค่าเมล็ดพันธุ์		๙๖๐	๕๐๐	๒๐๐
	ค่าไถ				
		ไถตะ	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐
		ไถพรวน	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐
		ไถแปร	๒๐๐		
		ไถพรวน	๒๐๐		
		ค่าแรง	๘๐	๘๐	ค่าเพชกล้ำ ไร่ละ ๕๐๐ บาท/ ค่าแรงดำ ไร่ละ ๒๐๐ บาท
	ค่ากำจัดวัชพืช	โรคและแมลงศัตรูพืช	๘๐	๘๐	
		ค่าแรง	๘๐*๒ = ๑๖๐	๘๐*๒ = ๑๖๐	-
	ฮอริโมน		๑๘	๑๘	๑๘
		ค่าแรง	๘๐	๘๐	๘๐
	ปุ๋ย				
		๕๖๐-๐	๕ กก./ไร่ = ๘๔	๖ กก./ไร่ = ๘๔	๗ กก./ไร่ = ๘๔ บาท/ไร่
		๕๖๐-๐ + ๑๘-๘-๘	๑๕ กก./ไร่ = ๑๑๐+๑๖๘=๒๗๘	๒๗๘	๒๗๘
		๑๘-๒๐-๐			
		ค่าแรง	๘๐	๘๐	๘๐
	รถเกี่ยว		๕๕๐	๕๕๐	๕๕๐
	รถบรรทุก		๓๒๐ บาท	๓๒๐	๓๒๐
สรุป		๓,๓๖๐ บาท/ไร่	๓,๑๖๐ บาท/ไร่	๓,๒๔๐ บาท/ไร่	
ราคาข้าว	ผลผลิต*ราคาขาย/กก.	๘๐๐ กก.*๑๒ บาท	๘๐๐ กก.*๑๒ บาท	๙๐๐ กก.*๑๒ บาท	
	ราคาจำหน่าย	๙,๖๐๐ บาท	๙,๖๐๐ บาท	๑๐,๘๐๐ บาท	
	กำไรสุทธิ	๙,๖๐๐-๓,๓๖๐=๖,๒๔๐ บาท/ไร่	๙,๖๐๐-๓,๑๖๐=๖,๔๔๐ บาท/ไร่	๑๐,๘๐๐-๓,๒๔๐=๗,๕๖๐ บาท/ไร่	

km

การบริการความรู้

**การเว้นนากการปลูกข้าวโดยใช้รถดำนาอัตโนมัติของ
ศพท.หลัก อำเภอเมืองนครนายก**

นายสุรพงษ์ บุญสืบ
ประธาน ศพท. อำเภอเมืองนครนายก

1

การเตรียมกล้า

นำเมล็ดพันธุ์ข้าวไปหาลำไต่อบ (คิดเลือกเมล็ดพันธุ์คุณภาพ) เป็นระยะเวลา 15 วัน จากนั้นนำไปบ่มและเตรียมใส่รถดำนาต่อไป

2

ก่อนการปลูก

ก่อนการปลูกใช้ระยะเวลาในการปรับหน้าดินที่นาจะเป็นระยะเวลา 2 วัน
- ปากลำไต่อบเตรียมไว้จัดเรือหรือรถดำนา และดำนาให้เป็นแถวขนบและเก็บหัวงานที่เหลือให้เรียบร้อย

****สิ่งสำคัญ****

คือ คนขับรถและคนใส่กล้าจะต้องมีประสบการณ์และควมชำนาญในการใช้รถดำนาและการประสานกันให้เข้าที่เข้าทางกับลูกจิ้งจกคุณภาพ (กล้างตระ รตซ์กับลำไต่อบปลูกเป็นแถวเป็นแนวตรงระยะห่าง)

- ประสิทธิภาพใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว
- สามารถควบคุมดูแลจัดการศัตรูพืชต่างๆได้ทันท่วงที
- ช่วย คัดเลือกเมล็ดพันธุ์ข้าว
- ลดต้นทุนการใช้น้ำ สารเคมีทางการเกษตร และค่าแรงงานคน
- ระยะเวลาห่าง จึงมีระยะเวลาพักและซ่อมแซมส่งถึงมือกับโรคและแมลง
- การดูแลเอาใจใส่รักษาการว่านต้น
- ได้ผลผลิตมากกว่าวิธีว่านแบบอื่น ในเนื้อที่กว่า 100 ไร่/ไร่
- ใช้น้ำอย่างประหยัดและคุ้มค่าว่านต้น

ข้อดี

จัดทำโดยสำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก
สำนักงานศูนย์วิจัยและพัฒนาเกษตร

♣ ช่องทางการจัดเก็บองค์ความรู้ของหน่วยงาน (KA)

ในการจัดทำสรุปผลการจัดการความรู้และจัดเก็บองค์ความรู้ ได้ดำเนินการรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องจัดทำเป็นรูปเล่ม และจัดส่งกรมส่งเสริมการเกษตร ภายในเดือน สิงหาคม ๒๕๕๗ โดยให้มีเอกสาร ดังนี้

๑. แนวทางการจัดการความรู้ ปี ๒๕๖๗ ของสำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก และสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครนายก
๒. สรุปผลการจัดกิจกรรม โดยเฉพาะกิจกรรมการจัดการแลกเปลี่ยน การเรียนรู้ (ระบุทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ และภาพถ่าย)
๓. จัดทำคลังความรู้ (การเผยแพร่ และการจัดมุมความรู้ ในสำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก และสำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ พร้อมภาพถ่าย)
๔. องค์ความรู้ที่ได้ จำนวน ๑ เรื่อง
๕. จัดทำทะเบียนคุณเรื่องเล่า และBest Practice ระบุชื่อเรื่อง และแหล่งที่จัดเก็บไว้ เพื่อให้ผู้อื่นได้เข้าถึงและแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๖. เผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้จากเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งเรื่องเล่า และ Best Practice เผยแพร่ผ่านสื่อช่องทางต่างๆ รวมถึงเว็บไซต์ของหน่วยงาน

ส่วนที่ ๓ สรุปและข้อเสนอแนะ

♣ สรุปผลที่เกิดขึ้นจากการจัดการความรู้ของหน่วยงาน ระบุประโยชน์ที่เกิดขึ้นในเชิงรูปธรรม ให้ชัดเจน

จากการที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครนายก ร่วมกับกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก ได้ดำเนินการจัดการความรู้ จำนวน ๑ เรื่อง ส่งผลให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

๑. ป้องกันความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวเกษตรกรเกิดการสูญหาย หากเลิกทำการเกษตร หรือเสียชีวิต
๒. เป็นเครื่องมือที่ช่วยพัฒนาและเพิ่มทักษะ ความรู้ ความสามารถ ของเกษตรกรเครือข่ายที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
๓. ไม่เสียเวลาลองผิดลองถูกด้วยตนเอง ช่วยลดขั้นตอนในการทำงาน ประหยัดเวลาและทรัพยากรที่ใช้ในการทำงานได้มากกว่า
๔. ก่อให้เกิดวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ คำนว่ แบ่งปัน แลกเปลี่ยน ยอมรับฟังความคิดเห็น และถ่ายทอดความรู้กันซึ่งกันและกันภายในหน่วยงาน ระหว่างหน่วยงานและเกษตรกรเครือข่าย เพื่อนำมาซึ่งผลลัพธ์ในการทำงาน ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น
๕. ทำให้เกิดแหล่งเรียนรู้ภายในหน่วยงาน สามารถเรียนรู้และใช้ประโยชน์ได้อย่างรวดเร็ว
๖. เพิ่มความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และต่อยอดความรู้เดิม จนสร้างเป็นชิ้นงาน ผลงาน สิ่งประดิษฐ์ หรือนวัตกรรมใหม่ๆ ให้กับองค์กร
๗. ได้เรียนรู้ประสบการณ์ของเกษตรกรต้นแบบ เพื่อเรียนรู้ ป้องกัน ต่อยอด และหาวิธีแก้ไขใหม่ๆ ที่ดีกว่า ยั่งยืนกว่า
๘. ช่วยให้ผู้บุคลากรในหน่วยงานและเกษตรกรเครือข่าย มีแหล่งการเรียนรู้ ศึกษา และพัฒนาตนเองตลอดเวลา
๙. เพิ่มคุณค่าและมูลค่าให้กับผลผลิต หรือสินค้าของเกษตรกร
๑๐. ทุกคนในหน่วยงานและเกษตรกรเครือข่าย มีสิทธิ์ในการเรียนรู้เท่าเทียมกัน

♣ ข้อเสนอแนะ

การจัดการความรู้ เป็นการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในหน่วยงานและเกษตรกรเครือข่าย ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสาร มาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรส่งเสริมและสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรทุกคน มีการจัดการความรู้ในเรื่องที่ตนเองสนใจ อย่างน้อยคนละ ๑ เรื่อง และกำหนดให้เป็นตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการในแต่ละปี

ภาคผนวก

infographic

km การจัดการความรู้

การนิเทศนาการปลูกข้าวโดยใช้รถดำนาอัตโนมัติของ ศปก.หลัก อำเภอเมืองนครนายก

นายสุรพงษ์ บุญเคลิ้ม
ประธาน ศปก. อำเภอเมืองนครนายก

1 การเตรียมกล้า

นำเมล็ดพันธุ์ข้าวไปเพาะกล้าก่อน (คัดเลือกเมล็ดพันธุ์คุณภาพ)
เป็นระยะเวลา 15 วัน จากนั้นนำไปม้วนและเตรียมใส่รถดำนาต่อไป

2

- ก่อนการปลูกใช้ระยะเวลาในการปรับหน้าดินให้เหมาะสมเป็นระยะเวลา 2 วัน
- นำกล้าที่จัดเตรียมไว้จัดเรียงใส่รถดำนา และดำนาให้เป็นแถวจนครบและเก็บหัวงานที่เหลือให้เรียบร้อย

ข้อดี

- ประหยัดการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว
- สามารถควบคุมและจัดการศัตรูพืชต่างๆได้ง่ายขึ้น
- ช่วยเพิ่มปริมาณผลผลิตข้าว
- ลดต้นทุนการใช้ปุ๋ย สารเคมีทางการเกษตร และค่าแรงงานคน
- มีระยะแถวห่าง จึงมีช่องระบายอากาศและช่องแสงส่องถึงป้องกันโรดและแมลงฯ
- การดูแลเอาใจใส่ง่ายกว่าการควานตม
- ได้ผลผลิตมากกว่าวิธีควานตมแบบอื่น ไม่น้อยกว่า 100 กิโลกรัม
- ใช้น้ำอย่างประหยัดและคุ้มค่ากว่าควานตม

****สิ่งสำคัญ****
คือ ดนขับรถและคนใส่กล้าต้องมี
ประสบการณ์และความชำนาญในการใช้รถ
ดำนาและการประสานงานให้เข้าใจข้าวที่ปลูก
จึงจะมีคุณภาพ (กลางจะตรง รถจับกล้าไม่
หลุดปลูกเป็นแถวเป็นแนวตามระยะห่าง)

จัดทำโดยสำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก
สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครนายก

ภาพการดำเนินกิจกรรมการจัดการความรู้

 สำนักงานเกษตร อำเภอมืองนครนายก อยู่กับ
สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก กรมส่งเสริมการเกษตร
25 มีนาคม · 🌐

🌿 เกษตรอำเภอมืองนครนายก ลงพื้นที่เยี่ยมเยียนและจัดเก็บข้อมูลต้นทุนการผลิตข้าวเกษตรกรต้นแบบ ศพก.หลัก ตำบลเขาพระ อำเภอมืองนครนายก จังหวัดนครนายก 🌿

🌿 วันที่ 25 มีนาคม 2567 นางสาววิรัตน์ เล้าประเสริฐ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ รักษาการแทน เกษตรอำเภอมืองนครนายก ร่วมกับเจ้าหน้าที่กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก ลงพื้นที่เยี่ยมเยียนเกษตรกรต้นแบบ ศพก.หลัก ตำบลเขาพระ อำเภอมืองนครนายก เพื่อวางแผนการจัดเก็บองค์ความรู้การพัฒนากาปลูกข้าวโดยใช้รถดำนานา... ดูเพิ่มเติม

+3

ภาพการดำเนินกิจกรรมการจัดการความรู้

 สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก กรมส่งเสริมการเกษตร อยู่กับ
สำนักงานเกษตร อำเภอเมืองนครนายก ...
6 กรกฎาคม เวลา 14:34 น. · 🌐

🌿 เกษตรนครนายก ลงพื้นที่เยี่ยมเยียนและจัดเก็บภาพถ่ายกิจกรรมประกอบการจัดทำองค์ความรู้ ศพท.หลัก ตำบลเขาพระ อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก 🌿

🌿 วันที่ 6 กรกฎาคม 2567 นายมนตรี เรืองพันธ์ เกษตรจังหวัดนครนายก มอบหมายให้เจ้าหน้าที่กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก พร้อมด้วยนางสาวอุษณีย์ แสงกระจ่าง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ ศึกษารายการแทน เกษตรอำเภอเมืองนครนายก และเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครนายก

ลงพื้นที่เยี่ยมเยียนและจัดเก็บภาพถ่ายกิจกรรมประกอบการจัดทำองค์ความรู้ เรื่อง การพัฒนาการปลูกข้าวโดยใช้รถดำนาอัตโนมัติของเกษตรกรต้นแบบ ศพท.หลัก ตำบลเขาพระ อำเภอเมืองนครนายก ก่อนนำไปนำเสนอและจัดทำเป็นรูปเล่มหรือรูปแบบ Infographic เพื่อเผยแพร่ต่อไป ณ แปลงนาหมู่ 10 ตำบลเขาพระ อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก 🌿

#สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก
#กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต
#KM

Facebook สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครนายก

เผยแพร่องค์ความรู้

 สำนักงานเกษตร อำเภอเมืองนครนายก
1 นาที · 🌐

🌱🌱 เกษตรเมืองนครนายก ประชาสัมพันธ์ องค์ความรู้ (KM) เรื่อง การพัฒนาการปลูกข้าวโดยใช้รถดำนาอัตโนมัติของ ศพก.หลัก อำเภอเมืองนครนายก

km การจัดการความรู้

การพัฒนากการปลูกข้าวโดยใช้รถดำนาอัตโนมัติของ ศพก.หลัก อำเภอเมืองนครนายก

นายสุรพงษ์ บุณยเดลิ้ม
ประธาน ศพก. อำเภอเมืองนครนายก

1 การเตรียมกล้า

นำเมล็ดพันธุ์ข้าวไปหะกลาก่อน (คัดเลือกเมล็ดพันธุ์คุณภาพ) เป็นระยะเวลา 15 วัน จากนั้นนำไปบ่มและเตรียมใส่รถดำนาต่อไป

2

- ก่อนการปลูกใช้ระยะเวลาในการปรับน้ำขึ้นให้เหมาะสมเป็นระยะเวลา 2 วัน
- นำกล้าที่จัดเตรียมไว้จัดเรียงใส่รถดำนา และดำนาให้เป็นแถวจนครบและเก็บหัวงานที่เหลือให้เรียบร้อย

ข้อดี

- ประหยัดการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว
- สามารถควบคุมและจัดการศัตรูพืชต่างๆได้ง่ายขึ้น
- ช่วย เพิ่มปริมาณผลผลิตข้าว
- ลดต้นทุนการใช้ปุ๋ย สารเคมีทางการเกษตร และค่าแรงงานคน
- มีระยะเวลาต่าง จึงมีข้อระบายนอากาศและช่องแสงส่องซึ่งป้องกันโรคและแมลง
- การดูแลเอาใจใส่ง่ายกว่าการหว่านตาม
- ได้ผลผลิตมากกว่าวิธีหว่านแบบอื่น ไม่น้อยกว่า 100 กิโลกรัม
- ใช้น้ำอย่างประหยัดและคุ้มค่ากว่าหว่านตาม

****สิ่งสำคัญ****
คือ คนขับรถและคนใส่กล้าต้องมีประสบการณ์และความชำนาญในการใช้รถดำนาและการประสานงานให้เข้าใจข้าวที่ปลูกจึงจะมีคุณภาพ (กลางตรง รดจับกล้าไม่หลุดปลูกเป็นแถวเป็นแนวตามระนาบ)

 สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก
สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครนายก